

Motion till riksdagen
2009/10:Sk231

av Marie Engström m.fl. (v)

Skatteanstånd m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvärdering av lagen om ett tillfälligt anstånd med inbetalning av skatt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bankernas ensidiga rätt att säga upp krediter.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en skärpning av betalningstider.¹

¹ Yrkandena 2 och 3 hänvisade till CU.

Fel! Okänt namn på

Företagens behov av likviditet

Under en längre tid har lånemarknaden inte fungerat normalt till följd av finanskrisen. Vänsterpartiet menar att det är allvarligt. Framför allt blev det i lågkonjunkturrens spår svårare för mindre företag att få lån och ibland även att behålla sina krediter. Bankerna blev mer restriktiva. Det förekom att krediter omprövades och att banker ensidigt sa upp krediter. Det kunde innebära att planerade investeringar sköts på framtiden eller inte blev av alls. Många mindre företag har fått allvarliga likviditetsproblem och risken är stor att företag slås ut. Vi menar att det vore förödande om livskraftiga företag ska slås ut och kanske tvingas till konkurs.

Situationen bekräftades av Almis rundfrågning bland 150 chefer på bankkontor runt om i landet, den s.k. låneindikatorn. Enligt 38 procent av de tillfrågade minskade utlåningen redan fjärde kvartalet 2008. Drygt 50 procent tror på minskad utlåning under 2009, och nästan lika många menar att kreditvillkoren har skärpts.

Vissa åtgärder har vidtagits, t.ex. en förstärkning av Almi Företagspartner AB:s utlåningskapacitet och att AB Svensk Exportkredit och Exportkreditnämnden har fått utökade möjligheter att tillhandahålla exportfinansiering. Vi menar att det inte är tillräckligt. Dessutom finns ett tillfälligt skatteuppskov för arbetsgivare.

Förslag för att förbättra företagens likviditet

I dag kan en företagare, efter ansökan hos Skatteverket, få tillfälligt uppskov med inbetalning av arbetsgivaravgifter och de anställdas preliminärskatt. Den nya lagstiftningen är tidsbegränsad. Vänsterpartiet välkomnade åtgärden men menade att den hade brister. Då lagen infördes i februari 2009, var vi kritiska till den extra avgift som tas ut av det enskilda företaget som begär uppskov. Vi tyckte också att möjligheten till uppskov med inbetalning av mervärdesskatt borde ha prövats. Om vi tvingas ta till den här typen av åtgärder vid annat tillfälle är det viktigt att den tillfälliga lagen om anstånd med inbetalning av skatt utvärderas. Vad som ovan anförs om utvärdering bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet menar att det behövs fler insatser för att komma till rätta med effekterna av den osäkerhet som funnits på kreditmarknaden och med framför allt de mindre företagens likviditetsproblem.

Vi ifrågasätter därför bl.a. bankernas rätt att ensidigt säga upp krediter. Vi menar att låntagarna bör kunna få ett starkare skydd genom att kunna få skadestånd om lån sägs upp på ett otillbörligt sätt. Det finns exempel från andra länder i Europa där låntagare har ett bättre skydd än vad som erbjuds i Sverige. Vad som ovan anförs om bankernas ensidiga rätt att säga upp krediter bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

En skärpning av betalningstider kan vara en annan nödvändig åtgärd. Det gäller såväl offentlig sektor som näringslivet. Riksdagen beslöt förra året att förlänga redovisningsperioderna för mervärdesskatt för att komma till rätta

Fel! Okänt namn på

med likviditetsproblem hos mindre företag, orsakade av långa betalningstider. Om betalningar från myndigheter eller dylikt kan förkortas bör samtidigt samma åtgärder vidtas inom det privata näringslivet. Det är viktigt att alla sektorer tar sitt ansvar. Vad som ovan anförts om en skärpning av betalningstider bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Eftersom läget har varit allvarligt under en längre tid lyfte Vänsterpartiet fram ytterligare åtgärder under året, bl.a. i en motion som handlade om möjligheten att ställa ut statliga kreditgarantier eller en allmän bankgaranti (mot. 2008/09:Fi16). Sådana garantier skulle självklart innehålla krav på motprestationer såsom att inga styrelsearvoden höjs och att inga bonusar betalas ut under tiden. Vi menade också att det fanns skäl att ifrågasätta det rimliga i att tillåta utdelningar och höga pensionsavtal under den tid en eventuell garanti skulle användas. Vi tog också upp frågan om t.ex. Nordea eller SBAB skulle kunna få ett särskilt uppdrag att se till att små- och medelstora livskraftiga företag förhindras gå omkull p.g.a. finanskrisen.

Stockholm den 21 september 2009

Marie Engström (v)

Kent Persson (v)

Gunilla Wahlén (v)